

Hoe lang zijn geheimen houdbaar?
door IzzyLove

hoe lang
zijn geheimen
houdbaar?

door

Izzy

LOVE

Manon Sikkkel

moon

Van Manon Sikkel verschenen eerder:

Is liefde besmettelijk? door IzzyLove – Bekroond met
de Hotze de Roosprijs 2009 en de Debuutprijs van
de Jonge Jury 2010

Is vriendschap 4ever? door IzzyLove – Getipt door
de Nederlandse Kinderjury 2010

Hoe word ik een koppelaar? (in 330 eenvoudige stapjes) door
IzzyLove – Bekroond door de Nederlandse Kinderjury 2012

Voor wie doe jij een moord? door IzzyLove

Eerste druk maart 2010
Tweede druk juli 2010
Derde druk oktober 2012

© 2010 Manon Sikkel en Moon, Amsterdam
Omslagontwerp en illustraties Marlies Visser
Zetwerk ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 488 0438 2
ISBN 283

www.izzylove.nl
www.manonsikkel.nl
www.moonuitgevers.nl

Moon is een imprint van Dutch Media Uitgevers bv

Voor Maria, Laszlo en Michiel Klønhammer

Elke familie heeft een geheim. Zelfs mijn familie heeft er een.
En als de leraren niet hadden besloten om te gaan staken en
de scholen niet wekenlang dicht waren geweest, dan had ik het
geheim waarschijnlijk nooit ontdekt. Maar laat ik het verhaal
van voren af aan vertellen.
Het begon allemaal met een begrafenis...

**Izzy
LOVE**

1

Elke seconde gaat er ergens op de wereld iemand dood. Dat heeft Isa ooit ergens gelezen. Vandaag is ze op weg naar haar eerste begrafenis. Ze kijkt naar haar eigen gezicht dat weerspiegelt in het raam van de trein en ze moet glimlachen. Mag je eigenlijk lachen als je op weg bent naar een begrafenis, vraagt ze zich af. Ze luistert naar het geratel van de trein en telt: een-twee-drie, en weer drie mensen dood, vier-vijf-zes, en weer zes mensen dood.

Haar moeder zit tegenover haar en leest haar e-mail op haar telefoon. 'Is het nog ver?' vraagt Isa.

'Nog een halfuur,' antwoordt haar moeder.

Ze zijn op weg naar het dorp waar Isa's moeder als kind woonde. Isa is er maar één keer eerder geweest, al kan ze zich daar niets meer van herinneren. Haar grootouders zijn overleden voor Isa werd geboren en haar moeder heeft altijd gezegd dat ze niemand meer kende in haar dorp en dat ze daarom geen reden had om terug te gaan. Daarom was Isa verbaasd dat haar moeder een paar dagen geleden opeens werd gebeld door een buurmeisje van vroeger dat vertelde dat hun oude buurvrouw in het dorp was overleden. Isa had gelachen toen ze hoorde hoe ze heette, maar haar moeder

had gezegd dat je nooit mocht lachen om mensen die net waren overleden, ook niet als ze een heel gekke achternaam hadden, zoals *Meneer*.

En nu zit ze hier, in de trein, op weg naar de begrafenis van mevrouw Meneer. 'Wanneer heb je die buurvrouw voor het laatst gezien?'

'Ik weet het niet meer. Het is al heel lang geleden. Ik denk dat ik een jaar nadat jouw opa en oma waren overleden nog een keer bij haar ben langsgegaan.'

'Maar waarom ga je nu naar haar begrafenis als je haar zo lang niet meer hebt gezien?' Isa kijkt haar moeder vragend aan.

'Omdat het een heel lieve vrouw was en ik fijne herinneringen aan haar heb. Mijn buurmeisje en ik speelden altijd bij haar in de tuin. We hadden daar onze eigen boomhut.'

'Toch vind ik het gek dat je naar de begrafenis gaat van iemand die je zo lang niet hebt gezien.'

'Ik heb haar niet meer gezien, maar ik heb wel jarenlang contact met haar gehouden. Ik kreeg altijd een kerstkaart van haar. En toen jij geboren werd, is ze een keer langsgekomen om naar je te kijken.'

Isa ziet dat de ogen van haar moeder vochtig worden. 'Maar ze was wel al stokoud,' zegt Isa.

'Ja, ze was inderdaad stokoud.' Haar moeder kijkt naar buiten en glimlacht.

'Wat een reusachtige huizen,' zegt Isa, wanneer ze door de straat lopen waar haar moeder vroeger woonde. 'Ik wist niet dat het hier zo mooi was. Ik zou er zelf wel willen wonen.'

Haar moeder schudt haar hoofd. 'Nee, dat wil je niet. Het is een saai dorp waar nooit iets gebeurt.'

'Toch vind ik het mooi,' zegt Isa.

Opeens staat haar moeder stil. 'Kijk,' zegt ze. 'Hier woonde ik vroeger.' Ze staan voor een oude, witgekalkte villa met een diepe voortuin waar iemand heel veel kleine heggetjes in heeft gezet. Tussen de heggen liggen witte kiezelstenen en in het midden van de tuin staat een marmeren beeld van een half blote vrouw zonder armen.

'Ongelooflijk.' Isa's moeder buigt zich over het koperkleurige hek naar voren. 'Je oma hield zo van tuinieren. Ze had hier een prachtige tuin met wilde bloemen aangelegd. Hier was een poortje van rode rozen. En waar nu dat afgrijselijke beeld staat, daar stond vroeger een oude appelboom. Als ze dit zou zien...'

Isa, die naar haar oma vernoemd is, probeert zich voor te stellen hoe haar oma hier lang geleden rondliep. Haar oma zag er net zo uit als Isa's moeder, maar dan met wit haar. Haar opa had een heel leuk lachgezicht, dat weet ze van de foto die thuis in de kamer hangt. Van haar oma heeft Isa wel tachtig foto's gezien, maar nooit een foto van het huis.

Haar moeder kijkt op haar mobieltje. 'O jee, we komen te laat. We moeten rennen.'

Ze zegt wel vaker dat ze moeten opschieten, maar nu bedoelt ze echt rennen. Isa voelt steken in haar zij. Maar net wanneer ze denkt dat ze zelf ook dood gaat neervallen, ziet ze de ingang van de begraafplaats.

‘Gaaf het?’ Haar moeder veegt met haar hand voorzichtig het zweet van Isa’s gezicht.

Isa heeft het gevoel alsof haar longen in haar keel zitten. Buiten adem loopt ze het grindpad op naar de begraafplaats. Langs het pad ziet ze mensen in groepjes bij elkaar staan. Ze praten zacht en knikken naar haar wanneer ze langsloopt. Ze heeft het gevoel dat alle mensen haar nakijken. Misschien is dat ook wel zo. Ze heeft vanochtend een rode jurk met een open rug aantrokken. Het was de enige jurk die ze had en haar moeder wilde per se dat ze een jurk aan zou trekken. Zelf heeft haar moeder een strakke zwarte jurk zonder mouwen aan, en zwart-witte schoenen met reuzehoge hakken. Ze ziet er een beetje uit als een filmster, vindt Isa. Het is ook niet gek dat al die mensen naar hen kijken. Samen zien ze er zo leuk uit vergeleken bij al die gekreukelde mensen in hun fluorescerend grijze kleren. Het is net, denkt Isa, alsof ze met z’n allen naar de outlet van grijze kleren zijn gegaan en daar groeps korting hebben gekregen. Dertig grijze pakjes halen, negenentwintig betalen.

Opeens ziet ze aan het eind van het pad een jongen staan. Hij is iets ouder dan zichzelf, schat ze. Hij heeft een spijkerbroek aan en een zwart overhemd. Met de punt van zijn schoen tekent hij cirkels in het grind. Ze kan haar ogen niet van hem af houden. Nog nooit heeft ze een jongen gezien die zo knap is als hij.

Tot haar schrik ziet Isa dat haar moeder recht op de jongen af loopt. Naast hem staat een grote blonde vrouw in een veel te strak mantelpak. ‘Dag Vera,’ zegt haar moeder. Het lijkt alsof de vrouw moet blozen.

‘Wat goed dat je bent gekomen,’ zegt de vrouw, die zenuwachtig onzichtbare pluïsjes van haar mouw plukt. ‘En wat zie je er goed uit. Je bent nog net zo mooi als vroeger.’

‘Jij bent ook geen haar veranderd,’ zegt Isa’s moeder. Isa vraagt zich af hoe die vrouw er vroeger uit heeft gezien als ze geen haar is veranderd. Dan moet ze een heel gek groot kind met geblondeerd haar zijn geweest.

‘Dit,’ zegt de vrouw, en ze wijst naar de jongen naast haar, ‘is Jan.’

Isa voelt zich licht in haar hoofd worden. Van dichtbij is hij nog mooier dan van een afstandje. Hij heeft groene ogen die recht door haar heen lijken te kijken.

‘En dit is Isabella.’ Het lijkt alsof haar moeders stem van heel ver komt. Alsof Isa in een dichte mist staat en ze niets meer ziet of hoort, behalve die jongen met zijn zwarte haar en zijn zeegroene ogen.

‘Hoi,’ zegt hij.

‘Hoi,’ zegt Isa. Ze voelt haar wangen zo rood worden als haar jurk. Snel kijkt ze opzij zodat de LJDZOOH – de Leukste Jongen Die Ze Ooit Ontmoet Heeft – het niet ziet.

Op dat moment ziet ze een grote donkere begrafenisauto heel langzaam het grindpad op rijden.

‘We zijn hier bij elkaar om onze dierbare tante te herdenken.’ De man die op het podium achter de microfoon staat kijkt ernstig het zaaltje van het rouwcentrum in. Isa zit op de achterste rij en luistert naar de man in zijn donkerblauwe pak die heel langzaam vertelt over het leven van zijn tante. ‘Een

groot deel van haar leven heeft tante in hetzelfde huis gewoond,' zegt hij. 'Voor ons, haar neven, was haar huis een veilige haven en het rook er altijd naar verse koffie.'

Gadver, denkt Isa, een huis dat altijd naar koffie ruikt. Ze kijkt naar de mensen in de zaal. Bijna iedereen heeft grijs haar, behalve die ene jongen die drie rijen voor haar zit. Ze kan haar ogen niet van zijn glanzende zwarte haar af houden. Jan, denkt ze, wat een gewone naam. Zou hij ook een neef van de dode mevrouw Meneer zijn? En heet hij dan Jan Meneer? Dat zou wel weer jammer zijn van zo'n leuke jongen, denkt ze. Als je het heel snel achter elkaar uitspreekt, klinkt het als 'jammeneer'.

'En dan vragen wij nu alle aanwezigen om een minuut stil te zijn en in die tijd de overledene te herinneren zoals wij haar het liefste zagen.' Isa schrikt op uit haar gedachten. Ze heeft geen idee waar ze nu aan moet denken. Ze kent de overledene maar op één manier en dat is liggend in een kist. Ze staart naar de lichtbruine houten kist waar een dekentje van witte rozen op ligt. *Daarin ligt mevrouw Meneer en ze haalt geen adem meer.* Isa kijkt snel weer naar de jongen met het zwarte haar. Ze denkt nu eenmaal liever aan een leuke levende jongen dan aan een onbekende dode vrouw.

Opeens klinkt er keiharde muziek in de zaal. *'I am telling you,'* klinkt er uit de luidsprekers, *'I'm not going.'* Isa moet haar lach inhouden. Wie draait er nou zulke muziek op een begrafenis? Zingen *'I'm not going,'* terwijl je allang dood bent. *'You're gonna love me,'* zingt de zangeres met een hoge uithaal,

en daarna *'love me, love me, love me, love me'*. Isa heeft altijd gedacht dat er op begrafenissen alleen maar huilmuziek werd gedraaid, maar dit is best een leuk lied. Ze kijkt naar Jan en stelt zich voor hoe ze hand in hand over de begraafplaats lopen. *Love me, love me*, zingt ze in haar hoofd mee. Ze kan een grote glimlach niet onderdrukken. Lachen op een begrafenis mag, heeft ze zojuist besloten.

Even later klinkt er zielige vioolmuziek. Achter de kist gaan twee grote deuren open. Isa ziet een lange laan met links en rechts hoge bomen en daarachter grafstenen zo ver als ze kan zien. Vijf mannen en een vrouw in lange zwarte jassen tillen de kist op en lopen ermee naar buiten. Jan en zijn moeder staan vooraan op het gangpad.

'Kom,' fluistert Isa tegen haar moeder, en ze trekt haar aan haar arm mee het gangpad op. Als ze opschiet, kan ze achter Jan en zijn moeder aan naar buiten lopen.

'Nee, wacht maar even tot iedereen weg is.' Haar moeder doet een stap naar achteren. Een oudere man die een vrouw in een rolstoel duwt loopt langs en glimlacht naar hen. Schiet op, denkt Isa.

Even later loopt Isa buiten in een lange stoet van oude mensen. Jan loopt vooraan in de rij. Hij steekt wel een kop boven de mensen om hem heen uit. Als ze een beetje doorloopt, kan ze nog bij hem in de buurt komen. Maar waarom lopen al die mensen voor haar zo gruwelijk langzaam? Het zijn slakjes in grijze pakjes, denkt ze. Opeens krijgt ze een enge gedachte. Over een tijdje zijn jullie allemaal dood. Ze pro-

beert nu alle mensen weg te denken en stelt zich voor hoe ze daar alleen met Jan loopt en hun moeders.

‘We krijgen onweer,’ klinkt een piepende stem naast haar. Isa kijkt naar de lucht. Die is opeens donkergrijs geworden. De vrouw in de rolstoel, die naast haar rijdt, met knarsende wielen in het grind, kijkt haar aan alsof ze wil waarschuwen voor iets heel ergs.

‘En ze was zo bang voor onweer.’ Isa hoort het haar moeder heel zacht zeggen, alsof ze in zichzelf praat in plaats van dat ze de vrouw antwoord geeft.

Isa kijkt naar de grafstenen die langs het pad staan. FAMILIE VERDRIET, staat er op een steen, WILLEM KOEK staat er op een andere en JACOBUS SUKKELOP de steen ernaast. Het is een dorp met gekke namen.

‘Wilt u een kopje koffie?’ vraagt een vrouw met een dienblad vol witte kopjes en schotelletjes, wanneer Isa even later in een zaaltje van de begraafplaats staat. Er staan hoge tafeltjes met bordeauxrode tafelkleedjes en langs de muur staat een rij grijze stoelen. Waarom, denkt Isa, kunnen ze het hier niet wat oppimpen? Alsof mensen die doodgaan altijd een slechte smaak hebben. ‘Nee, dank u, ik hou niet van koffie.’

‘Je lijkt op je moeder toen ze jong was.’ De moeder van Jan is naast Isa en haar moeder komen staan. Ze doopt een plak cake in haar koffie.

‘Dat zegt iedereen,’ zegt Isa, die voorzichtig om zich heen kijkt om te zien waar Jan is. Ze stelt zich voor hoe hij straks bij hen komt staan en haar aankijkt en dan naar haar glim-

lacht. Kom je hier vaker? vraagt hij dan. En zij zal lachen om zijn gekke vraag. Natuurlijk komt ze hier niet vaker. En terwijl hij iets dichterbij haar komt staan, zegt hij met een knip-oog: wat doet een leuk meisje als jij op een begraafplaats als deze?

Isa is zo ver weg met haar gedachten dat ze schrikt wanneer ze opeens de stem van Jans moeder hoort. 'Jazeker,' zegt ze, 'en ik kan het weten. Ik ken je moeder al vanaf dat ze een baby was, nietwaar?'

'Zeker, Vera,' zegt Isa's moeder. Jazeker, de hypothecker, denkt Isa. Ze voelt de hand van haar moeder, die zachtjes tegen haar arm duwt. 'Waarom ga je niet even naar buiten voor wat frisse lucht?'

Ze heeft helemaal geen zin in frisse lucht. Ze wil in de buurt blijven van Jans moeder, omdat ze hoopt dat Jan dan bij hen komt staan, ook al ziet ze hem nu nergens.

Haar moeder geeft haar een iets harder duwtje. 'Vijf minuutjes,' fluistert ze in Isa's oor.

'Mam,' sputtert ze tegen, en ze kijkt haar moeder smekend aan, maar die geeft haar nu een stevige duw in de richting van de deur.

Buiten springt ze op een muurtje en kijkt, bungelend met haar benen, naar de oprijlaan. Er staan nog steeds mensen langs het pad. Andere mensen dan een uur geleden, maar ze lijken er wel sprekend op. Precies dezelfde begrafenisauto rijdt opnieuw het pad op.

'Kom je hier vaker?' hoort ze achter zich.

Isa draait zich om en kijkt recht in de prachtige groene ogen van Jan. Ze moet zich aan het muurtje vasthouden om niet achterover te vallen. Haar hoofd duizelt.

‘Wat denk je?’ vraagt Isa. Haar vraag klinkt heel onaardig, terwijl ze hem grappig had bedoeld. Sorry, sorry, sorry, zo bedoelde ik het niet, denkt ze.

‘Ik denk van niet,’ zegt hij. Zijn antwoord klinkt ook onaardig en ze heeft niet het idee dat hij het anders bedoelde. Hij klinkt hard en kortaf.

‘Nou, dat heb je dan goed gedacht,’ zegt Isa.

‘Je hebt hier natuurlijk ook niks te zoeken,’ zegt hij.

‘Nee, ik weet wel leukere plekken om naartoe te gaan.’

‘O ja? Waar dan?’ Hij schopt een paar kiezels weg.

‘Ja, dat ga ik jou niet vertellen,’ zegt Isa, en ze draait haar hoofd weer naar de oprijlaan. *Raar kind*, zegt ze in gedachten tegen zichzelf. *Isa, doe normaal. Gek, raar, onbegrijpelijk kind. Wat ben je aan het doen? Draai je om en zeg iets aardigs tegen hem.*

‘Waar kent jouw moeder de mijne eigenlijk van?’

‘Hoe zou ik dat moeten weten? Ik heb je moeder nog nooit gezien.’ Jan slaat zijn armen over elkaar en kijkt haar recht aan.

Isa begrijpt niet waarom het lijkt alsof ze ruzie hebben. Of hebben ze ruzie? Kun je ruzie hebben met iemand die je niet kent? Het overweldigende gevoel van verliefdheid op het eerste gezicht is omgeslagen in ruzie op het eerste gezicht.

Hoe kan iemand die zulke mooie ogen heeft zo stom zijn?

‘Ik ga naar binnen,’ zegt ze, en ze springt van het muurtje af. Jan haalt zijn schouders op, buigt zich voorover om een

kiezel op te pakken en smijt die hard weg. Zonder nog om te kijken loopt Isa terug.

Ze heeft het gevoel alsof ze net met een harde klap tegen een glazen deur aan is gelopen. Ze weet ook wel dat haar eerste antwoord onaardiger klonk dan ze bedoeld had, maar dan hoeft hij toch niet gelijk zo bozig terug te doen? Ze ziet haar moeder op een stoel zitten tussen twee oudere dames in. Beiden houden haar vast met een hand op haar arm. De twee vrouwen hebben precies dezelfde spierwitte krullen en ze dragen allebei een zwart mantelpak met een zalmroze blouse eronder.

‘Mam, wanneer gaan we weg?’

‘O, dit is mijn dochter,’ zegt haar moeder, en de twee oude vrouwen lachen hun spierwitte tanden bloot.

‘Hemeltje, wat lijkt ze op jou,’ zegt de een.

‘Als twee druppels water. Ik zie je nog zo voor me, achter op de fiets bij Willem, alsof het gisteren was,’ zegt de ander.

‘We moeten gaan,’ zegt Isa’s moeder ineens, en ze staat op. Ze zoent de vrouwen snel op hun wang en trekt Isa mee naar de garderobe. ‘Hadden we eigenlijk jassen bij ons?’

‘Nee,’ zegt Isa, ‘we hadden geen jassen.’ Isa begrijpt niet waarom haar moeder opeens zo vreemd doet, maar waarschijnlijk doen mensen altijd raar op begrafenissen.

‘Mam, waar ken je die Vera eigenlijk van?’

‘We waren buurmeisjes. We woonden allebei aan een kant van mevrouw Meneer. Maar kom, laten we snel gaan.’

Net wanneer ze bij de deur zijn, komt Vera naast hen staan. ‘Je denkt toch niet dat ik jullie zomaar laat gaan?’

‘Sorry, Vera, maar we moeten de trein halen.’

‘Dan nemen jullie maar een trein later. We gaan naar mijn huis voor een kopje thee en ik wil geen nee horen. Je kunt na een begrafenis niet zomaar naar huis gaan. Ik heb Jan al vooruit gestuurd om iets lekkers te halen. Bij stress moet je zoetheid eten, zeg ik altijd.’